

Protestantse gemeente Kudelstaart

Website: www.sow-kudelstaart.nl

Inleveren kopij bij de scriba, scriba@sow-kudelstaart.nl, uiterlijk zondag 19.00 uur

Onze diensten zijn online te volgen en fysiek bij te wonen.

De link om de diensten online te volgen is te vinden op de homepage van onze website: <https://sow-kudelstaart.nl>

Wilt u een dienst later nog bekijken? Dat kan ook via de website:

Menu/ Overzicht berichten/ Diensten of op “kerkdienstgemist.nl”.

Wilt u een dienst fysiek bijwonen – dan moet u zich nog steeds daarvoor aanmelden. De informatie daarvoor vindt u hieronder.

Zondag: 20 september 2020

Voorganger: ds. J. Thijs uit Den Haag.

Ouderling van dienst: Leo Eveleens.

Diaken van dienst: Rieneke de Bondt.

Overige dienstdoenden: Ina van den Berg en Robin Schouten.

Coronateam: Leo Eveleens.

Aanmelden kerkdienst: aanmelden@sow-kudelstaart.nl of 06-46 27 49 49

Koster: Johan van Arkel.

Rijdienst: Remco Valstar.

Koffiezetten: Janna Adema.

Koffieschenken: Janna Adema en Agnes Poortvliet.

Organist: Ronald van Delft.

Collecten volgens het rooster: Eredienst & diaconie (1), PKN Vredesweek (2) en ZWO-commissie (uitgang).

Terugblik

Het was een feestelijke dienst afgelopen zondag! De kinderen waren terug in de dienst. Na een half jaar geen ‘actieve’ activiteiten gehad te hebben in onze eredienst was er vandaag weer een kindernevendienst. Er waren veel kinderen (en hun ouders) die gevolg hebben gegeven aan de uitnodiging om daarbij aanwezig te zijn. Daar zijn we blij en dankbaar voor! Er was ook weer jeugdkerk. Met deze twee activiteiten zetten we een belangrijke stap op de, wat ik hier wil noemen, ‘uit-de-corona-ladder’. Ds. Verhoeff, die in deze dienst voorging, onderstreepte het belang van de kinderen nog eens met het voorlezen van een verhaal van Toon Tellegen over de eekhoorn en de mier, die besluiten elkaar even te gaan missen om na te gaan of zij dan elkaar ook

gaan vergeten. Gelukkig doen ze dat laatste niet en na enige tijd sluiten ze elkaar weer in de armen.

Volgende week is er geen kindernevendienst – dan zal er wel een kinderlied zijn. Zoals we vorige week al schreven is het streven om vooralsnog één keer per drie weken kindernevendienst te houden – de volgende keer is dus op D.V. 4 oktober. Volgende week is er wel een kindermoment in de dienst – op dezelfde manier als dat de afgelopen maanden is gedaan.

Ds. Verhoeff sprak met ons over de Lucas 7 : 36 – 50. In dit Bijbelgedeelte wordt verhaald dat de voeten van Jezus worden gewassen en gezalfd met kostbare olie door wat het Bijbelboek een ‘zondares’ noemt – waarschijnlijk een prostituee. In zijn preek gebruikt hij het levensverhaal van Johnny Cash, die gisteren (12 september) 17 jaar geleden is. Johnny Cash was gelovig opgegroeid, maar in de loop van de tijd verstrikt geraakt in een leven van drank, drugs en vrouwen. Aan het eind van zijn leven herwon Johnny Cash zijn geloof en vertrouwde erop dat God hem zijn vroegere leven – zijn zonden – vergeven had. Het moeilijkst voor Cash was daarbij, zo zei ds. Verhoeff, om ook zelf erop te vertrouwen ‘dat het goed was’. De strijd van Cash komt duidelijk tot uiting in het lied ‘Hurt’ dat is uitgebracht in 2002.

Dit gold ook voor de zondares uit het verhaal. Vanuit een leven ‘van de straat’ kreeg zij van Jezus haar waardigheid en haar leven weer terug. Dat is een troost, ook voor ons, en daar kan ‘corona’ ons niet vanaf brengen.

Aan het einde van de dienst hebben we het lied ‘Hurt’ beluisterd.

Volgende week gaat ds. J. Thijs uit Den Haag bij ons voor. We hopen dat u dan ook ‘live’ of ‘online’ de dienst met ons wilt meebelevan.

In memoriam: Grada van Leeuwen – de Kleer

geboren 14 mei 1930, overleden op 1 september 2020

Na het overlijden van haar jongere broer Cor, een jaar geleden, was Grada van de 15 kinderen uit het grote tuindersgezin De Kleer aan de Ringdijk in Ter Aar nog als enige in leven. Als tuindersdochter moest ze, net als haar broers en zussen, al vroeg meehelpen op het land. Haar tuindersverleden verklaarde haar passie voor alles wat groeit en bloeit. Haar favoriete TV-dramaserie was dan ook niet voor niets ‘De Glazen Stad’ van Willy van Hemert.

Opgegroeid in de oorlogsjaren, maakte Grada kennis met armoede en gebrek en de bittere noodzaak om de levensbehoeften letterlijk bijeen te sprokelen. Na de oorlog is ze bij diverse boeren in het land in dienstbetrekking geweest als dienstmeisje. Daarbij is ze niet altijd even goed behandeld – als

toen de MeToo-beweging al had bestaan.....; al die ervaringen hebben helaas tot op hoge leeftijd hun weerslag gehad op haar leven en haar handelen. Toen leerde ze gelukkig pa kennen en om een lang verhaal kort te maken: Langeraarse Grada trouwde op 21 juli 1955 met Korteraarse Piet. Huisvesting was toen een probleem, dus trouwden ze in bij haar schoonouders aan de Korteraarseweg in een klein arbeiderswoninkje. Van privacy was bepaald geen sprake. Grada raakte zwanger van Chris, haar eerstgeborene, die ter wereld is gekomen in het kleine woninkje aan de Korteraarseweg 39 en het gezin van Leeuwen-De Kleer was daar.

Gelukkig kreeg haar man Piet vrij snel daarna de mogelijkheid om bij boer Gijzenberg aan de Hoofdweg in de Zuider-Legmeerpolder te gaan werken en daar met zijn gezin in de ruime aanleunende boerenwoning te gaan wonen. Dat was destijds een gemengd boerenbedrijf van zo'n 30 hectare met akkerbouw en een behoorlijke variatie aan vee. Een zo ruime woning was natuurlijk een ongekende weelde voor het jonge gezin en het geluk lachte hen toe. Voor Grada voelde dit als een enorme bevrijding nu ze op zich zelf woonden en zo braken er betere en gelukkige tijden aan voor het gezin. Al snel bestond het gezin daarna ook, naast Chris, uit de kinderen Hans, Dirk en Petra.

In die jaren bepaalde haar drang om alles te verzamelen steeds meer het gezinsleven. Ze leidde, gevoed vanuit de ervaringen in de tijd voordat ze Piet kende, een steeds meer teruggetrokken bestaan en bouwde letterlijk en figuurlijk een muur om zich heen in de vorm van haar verzamelingen. Daardoor ervoer ze weinig liefde en was het voor haar ook moeilijk om liefde geven.

Uiteindelijk werd ze bevrijd van haar verzameldrang toen ze op 5 mei 2014 in het Kloosterhof ging wonen en afhankelijk werd van de zorg van het zorgpersoneel. Vanaf dat moment werd ze pas echt ontvankelijk voor de liefde van mensen om zich heen en kon ze haar jeugdervaringen achter zich laten. Ook al heeft het in het begin even geduurd voordat ze zich aan de liefdevolle zorg van het zorgpersoneel en vrijwilligers durfde over te geven. Maar toen de zorgmedewerkers eenmaal haar vertrouwen hadden gewonnen hebben zij haar leren kennen als een lieve, zachtaardige en bescheiden vrouw bij wie het fijn was om op bezoek te gaan en voor te zorgen. Ze verbaasde iedereen met haar parate kennis van met name allerlei familiebanden. Ze was oprecht geïnteresseerd in iedereen. Daarbij vertoonde ze steeds meer kenmerken van de liefde zoals in 1 Korinthe 13 staat beschreven. Ze zal daarom altijd herinnerd worden als een geduldige vrouw die nooit ergens om vroeg en de liefdevolle zorg niet als een vanzelfsprekend recht beschouwde, maar als een voorrecht. Daardoor heeft ze ook uiteindelijk veel liefde

gegeven en om die reden wordt ze nu al enorm gemist door iedereen die om haar heen stond.

In de nacht van 25 op 26 augustus werd zij getroffen door een herseninfarct en raakte ze verlamd. In de daarop volgende week is zij naar eigen wens alleen nog maar comfortabel gehouden en heeft ze nog bewust afscheid van iedereen kunnen nemen. Op dinsdag 1 september is ze om 20.40 uur, vlak nadat ze haar jongste achterkleinkind Lucy (= Licht) nog heeft mogen meemaken, zacht en kalm naar het Hemelse Licht gegaan. Zij is op 8 september bijgelegd in het familiegraf en herenigd met haar man Piet en hun oudste zoon Chris. We mogen ons getroost en gesterkt voelen in de gedachte dat voor haar Christus leven is en sterven winst.

Vanuit de kerkenraad

Afgelopen donderdag heeft de 'grote kerkenraad' vergaderd. Dat is de vergadering van al onze ambtsdragers. Een belangrijk agendapunt, zo niet hét belangrijkste agendapunt was: hoe zijn wij kerk in coronatijd en hoe kunnen wij, ook met alle beperkingen die er zijn, in de komende tijd een gemeente met elkaar vormen. Een gemeente die ook zoveel mogelijk activiteiten uitvoert die bijdragen aan het gemeente-zijn, maar die uiteraard ook, qua veiligheid, 'passend' zijn. De kerkenraad heeft de ambitie uitgesproken om, waar mogelijk, de 'vertrouwde activiteiten' weer op te pakken – waarbij voortdurend zal worden gekeken op welke wijze dat het best kan. Ook zal voor activiteiten, die 'even-nog-niet-kunnen' gezocht worden naar alternatieven. Aan deze ambitieuze uitspraken zijn ook activiteiten gekoppeld en mensen die deze activiteiten oppakken en aanzwengelen. Zo zal op korte termijn met de leiding van alle gespreksgroepen, kringen, etc. contact worden opgenomen om concreet na te gaan wat mogelijk is en wat niet. De commissies die we hebben (Ere-diensten, Vorming & toerusting, Jeugdwerk) pakken 't op en in de kerkenraadsvergadering van oktober hopen we dit verder vorm te geven. Verder willen we daar natuurlijk ook met u als gemeente over praten. In de vorige nieuwsbrief stond het al: we willen daarvoor een gemeente-avond organiseren op D.V. 22 oktober a.s. Zet u 'm vast in de agenda? Deze avond wordt in de kerkzaal gehouden – uiteraard binnen de coronaregels.

O ja: om misverstanden te voorkomen – als u zelf, als groeps-, kringleider, of in welke hoedanigheid u ook bent – weer een activiteit op wilt starten en u wilt weten of dat kan. Dan mag u weten dat de ruimten van onze kerk in principe voor die activiteiten beschikbaar zijn. Met name de

kerkzaal is geschikt voor groepen, maar ook de vergaderzaal en De Jids kunnen in beginsel gebruikt worden. Neemt u dan even contact op met het college van kerkrentmeesters (jan.vrieze@sow-kudelstaart.nl) om te bespreken wat de mogelijkheden zijn. Het gaat te ver om te zeggen: de mogelijkheden zijn eindeloos, maar we willen vooral denken in termen van kansen en minder in termen van bedreigingen.

Heilig Avondmaal

Op D.V. zondag 27 september, hopen we met elkaar het Heilig Avondmaal te vieren. Dat zal deze keer ook weer 'fysiek' in de kerkzaal gebeuren, en niet iets waar alleen maar enkele ambtsdragers aan kunnen meedoen. Het wordt (weer) een Heilig Avondmaal voor de gehele gemeente. Het zal op een andere wijze gaan dan voordat de coronacrisis uitbrak – daarover leest u volgende week meer.

Diegenen die deze zondag niet naar de fysieke dienst kunnen of willen komen – worden opgeroepen om dit avondmaal thuis met ons te vieren. Er zullen, nu er ook een fysieke viering in de kerkzaal is, geen matses en wijn of druivensap worden gebracht bij de gemeenteleden die er prijs op stellen, maar we roepen de gemeenteleden wel nadrukkelijk op om zelf brood en wijn te nemen en daarmee tegelijk met ons aan dit sacrament deel te nemen. Dat kan heel goed via de online-dienst. In de fysieke viering zal ook welbewust en nadrukkelijk aandacht worden geschonken aan diegene die 'op afstand thuis of elders' aan dit avondmaal deelnemen.

uw diaconie

Avondmaalsproject van de diaconie

Uw diaconie heeft besloten de opbrengsten van de avondmaalscollecten, in 2020 te bestemmen voor Thamer Thuis, in De Kwakel een kleinschalig "bijna-thuis-huis".

In een eerder stukje werd gesproken over een verblijf van een terminaal zieke in het Thamer Thuis in De Kwakel. U kunt echter ook bij Thamer Thuis terecht voor de inzet van vrijwilligers bij terminaal zieken, die thuis willen blijven in de laatste fase van hun leven. Deze vrijwillige terminale zorg thuis is met name gericht op ondersteuning van de mantelzorgers zoals familie, buren, vrienden etc. die bij deze zorg betrokken zijn. Deze zorg kan best zwaar zijn en dan kan de hulp van een vrijwilliger van Thamer Thuis veel betekenen. De vrijwilliger vervangt de mantelzorger op afgesproken tijden in de week, zodat die de gelegenheid heeft even weg te gaan of even bij te slapen.

Thamer Thuis kan al in een vroeg stadium zorg dragen voor een deskundige vrijwilliger.

Wij willen graag een (financieel) steentje bijdragen aan het werk van Thamer Thuis in De Kwakel, zeker ook in deze corona-tijd. Wilt u (ook buiten de collecte om) een gift doneren dan kunt u dat doen door het overmaken van een geldbedrag naar rekening nummer NL66 RABO 03737 401 58 t.n.v. Diaconie SOW-gemeente onder vermelding van "Avondmaalproject Thamer Thuis". Wij bevelen de ondersteuning aan Thamer Thuis van harte bij u aan.
uw diaconie

Kettinggesprek CORONA impact (van: Wilma Schoenmaker)

1. Wat betekent deze situatie voor jou persoonlijk?

Voor mij persoonlijk zijn er veel activiteiten weggefallen. In de maanden april, mei en juni had ik een aantal optredens staan op het gebied van zang en we zouden met vriendinnen een toneelstuk opvoeren. Dit viel in een klap weg. Ook veel geplande afspraken, theatervoorstellingen en feestjes gingen niet door. In het begin dacht ik 'wat een rust', maar gaandeweg vond ik het wel saai worden. In tegenstelling tot mijn privé-tijd kreeg ik het in mijn werk als intern begeleider op IKC Triade veel drukker. Er werd een beroep gedaan op creativiteit en flexibiliteit in de omslag naar thuisonderwijs. Gelukkig zijn de scholen geleidelijk weer open gegaan en hebben onlangs de startgesprekken met ouders, kinderen en hun leerkrachten weer gewoon op school plaats gevonden.

2. Op welke manier voel je je bedreigd?

Ik accepteer dat ik, net als ieder ander, een bepaald risico loop maar ik voel me niet persoonlijk bedreigd. Elke keer moet je wel de situaties inschatten en afwegingen maken zoals: wel of niet oppassen op de kleinkinderen. Ik heb de keus gemaakt om dit wel te blijven doen. We zijn weer begonnen met de koorrepetities en hebben in oktober een concert gepland. Hopelijk kan dat doorgaan met de aanpassingen die worden getroffen.

3. Hoe ga je met de situatie om?

Ik beseft dat we voorlopig nog in onzekerheid leven, niemand weet hoelang de Coronatijd duurt. Dit geeft me soms een machteloos gevoel. We willen allemaal het leven terug zoals het was. Er is niet één juiste aanpak om het virus terug te dringen. Hopelijk krijgen we hierover geen verdeeldheid. Ik ben wel blij met de intelligente lock-down die we hadden en dat de vrijheidsbeperkingen niet zo ver gingen als in omringende

landen. Dat relativeert veel. Ondanks de onzekere toekomst, blijf ik wel plannen maken. Dat geeft energie, ook al weet ik niet of het door kan gaan. Gelukkig zie ik ook veel creatieve dingen gebeuren en zijn veel mensen gericht op de mogelijkheden. Kinderen zijn ook heel flexibel en geven me een goed voorbeeld hoe je kan leven met de dag.

4. Wat doe je met je vrijgekomen tijd?

We hebben een mooie lente en zomer gehad met prachtig weer. Wat dat betreft bood de natuur veel afleiding. We hebben vaak gewandeld en gefietst en de vakantie grotendeels doorgebracht in eigen land. Op het werk was het dus wel drukker, we hadden veel digitale vergaderingen. Soms bood dat een uitkomst, maar ik ben blij dat ik de gesprekken weer op locatie mag houden.

5. Ervaar je steun aan je geloof?

Ik geloof in Kracht van boven, die ons inspireert om een steentje bij te dragen. Ik voel het als een verantwoordelijkheid om het samen leefbaar te houden. Aandacht hebben voor elkaar, juist ook in Coronatijd. Ik hoop dat we ondanks alle onzekerheid met elkaar een uitweg vinden.

6. Wat kan de kerkelijke gemeente doen voor jou en anderen?

Respect voor de manier waarop de kerkdiensten werden gehouden, eerst digitaal en daarna met kleine groepen in de kerk. Complimenten voor de technici en het Coronateam om dit op een veilige manier voor elkaar te krijgen, dat lijkt me een hele klus!

7. Wie is de volgende in dit kettinggesprek?

Erna Roodenburg.